

ФОРМУВАННЯ ПИСЕМНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У 5-11 КЛАСАХ

Навчання письма іноземними мовами, особливо англійською, стає все більш значущим в сучасних умовах викладання іноземних мов в Україні. Це пов'язано з економічною та політичною ситуацією, коли між українськими громадянами та організаціями і громадянами та організаціями з інших країн постійно збільшується число та розширюється обсяг письмових контактів як через електронну пошту, так і традиційними засобами. Як свідчать дослідження (Journal of Second Language Writing), 85% опитаних відчувають не меншу потребу в оволодінні письмом, ніж в оволодінні, наприклад, говорінням. Так, 21% опитаних назвали саме письмо найбільш професійно значущим для них видом діяльності англійською мовою [1].

Виходячи з цього, необхідно особливу увагу приділяти формуванню письмової мовленнєвої компетенції учнів. Компетенція – це комплексна характеристика особистості, яка включає в себе результати попереднього розвитку дитини: знання, навички та вміння, а також креативність (здатність творчо вирішувати завдання), ініціативність, самостійність, самооцінку, самоконтроль.

Методика формування мовленнєвої компетенції в письмі і результати такого формування багато в чому залежать від тих жанрових типів текстів, написання яких ставиться за мету навчання. Це означає залежність навчання від добору жанрових типів писемних текстів для навчального процесу. Таким чином, щоб розвивати відповідну методику, необхідно передусім визначитися з тими жанровими типами текстів, написання яких слід навчати.

Писемне мовлення як творчий продуктивний вид мовної діяльності тривалий час займало підпорядковане місце в методиці навчання іноземних мов. Навіть прихильники комунікативного методу відводили письму допоміжну роль у навчанні іноземних мов, пояснюючи це специфікою письма та більш вузьким ступенем розповсюдження його в побуті в порівнянні з усним мовленням. Вважалося, що справжніх письмових ситуацій на іноземній мові не

так багато, а тому доцільно й достатньо обмежити формування комунікативної компетенції учнів у цій галузі межами потенційно важливих з точки зору їхніх окремих потреб.

«Епоха відродження» писемного мовлення у світовій методичній науці почалася в середині 80-х років спочатку в методиці навчання рідної мови, а потім і в методиці навчання іноземних мов. Вона була зумовлена не тільки новими даними лінгвістики, лінгвокраїнознавства, психолінгвістики і психології, але і змінами в суспільстві, в засобах масової комунікації. З появою комп'ютера, телефакса та електронної пошти писемне мовлення знов стає одним з найактуальніших засобів спілкування людства [4].

В умовах відсутності іншомовного середовища писемне мовлення є ефективним засобом вивчення іноземної мови. Відомо, що перед актом писемного висловлювання думок відбувається процес письмового оформлення їх у внутрішньому мовленні. Як процес уповільнений порівняно з говорінням, письмо, по-перше, сприяє усвідомленню цього мовленнєвого механізму і надає йому «руху», і, по-друге, забезпечує можливість перебігу внутрішнього мовлення тією мовою, якою пише людина. Під час роботи над іншомовним письмовим текстом людина навчається активно мислити даною мовою і створює таким чином своє власне іншомовне оточення [2].

Процесуальний підхід до навчання іншомовного писемного мовлення базується на основних положеннях теорії мовленнєвої діяльності. Відповідно до цієї теорії писемне мовлення являє собою багаторівневий процес, який складається з трьох рівнів: а) планування смислового змісту тексту; б) оформлення цього змісту мовними засобами; в) контроль написаного тексту. Саме процес породження тексту служить відправною точкою у навчанні учнів іншомовного писемного мовлення. Таким чином процес навчання писемного мовлення будується не як лінійний ланцюжок мовних, репродуктивних, репродуктивно-продуктивних і, нарешті, продуктивних вправ з метою поступового формування знань, навичок і вмінь писемного мовлення, а як продуктивна навчальна ситуація, метою якої є створення учнями власних творів[3].

Узагальнюючи вище сказане, можна стверджувати, що іншомовне писемне мовлення виконує декілька дидактичних функцій у навчальному

процесі. Воно служить: а) засобом мовної підготовки учнів; б) засобом виховання і формування внутрішнього світу учнів. Письмо є також одним із найважливіших каналів пізнання іноземної культури. Вже само по собі іншомовне писемне мовлення стає країнознавством для учнів, оскільки будь-яка праця над текстом потребує знань культури мислення, спілкування, мовленнєвого етикету у країні, мова якої вивчається. Ці знання необхідні для формування іншомовної комунікативної компетенції учнів.

Список використаної літератури

1. Ніколаєва С. Ю., Шерстюк О. М. Сучасні підходи до викладання іноземних мов // Іноземні мови. – 2001. – №1.
2. Рогова Г.В., Верещагіна И.Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в общеобразовательных учреждениях. – М.: Просвещение, 2000.
3. Рогова Г.В.Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 1991.
4. Гуревич Е.А. Интенсивное обучение деловой переписке на английском языке // Іноземні мови. – 1997. – №1.

Інна Крук (м. Вінниця)

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВОЇ ГРИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШИХ КЛАСА

На уроці іноземної мови гра не втрачає своєї привабливості для учнів, проте має свою специфіку: вирішуються неігрові завдання і підвищується значимість результативного аспекту, що дозволяє розглядати рольову гру, як засіб досягнення навчально-виховних цілей. Рольовій грі варто відводити гідне місце на всіх етапах роботи над темою, так як вона сприяє розширенню сфери спілкування, а це передбачає попереднє засвоєння мовного матеріалу в тренувальних вправах і розвиток відповідних навичок, які дозволять учням зосередитися на змістовній стороні висловлювання. [4].